Szoftwertechnológiák

Egy modell a valóság egy egyszerű sített változata.
Egy jó modell kiemelkedően a lényeges részleteket és elhanyagolja az irrelevánsokat.
↳ Ezek függnek: - mire használjuk a modellt
- ki fogja olvasni a modellt

UML

Szabvány szoftverrendszerek modellezésére
↳ az Object Management Group (OMG) által kiadott szabvány
Az UML szabvány többféle diagramtípust definiál
↳ mindegyik a rendszer egy részletét adja

Két dolgot ír le: - szintaxis: hogyan kell írni, modellt
-szemantika: mit jelent a modell (mivel modellezik át a szintaktikus szabályok a valóságot)

Szerintem UML modelltípus van: • Strukturális szemantika (statikus szemantika): a rendszer egyes elemeinek jelentését definiálja egy adott időpillanatban
• Viselkedési szemantika (dinamikus szemantika): a rendszer elemei jelentésének időbeli változását definiálja

Strukturális UML diagramok: - Component diagram
- Deployment diagram
- Class diagram
- Package diagram
- Object diagram
- Composite Structure diagram
- Profile diagram

Viselkedési UML diagramok: - Use case diagram
- Activity diagram
- Sequence diagram
- Communication diagram
- State diagram
- Timing diagram
- Interaction overview diagram

Use Case Diagram

Követelmények → Tervezés → Implementáció → Tesztelés → Átadás → Karbantartás

A rendszer funkcionális követelményeit reprezentálja
- mit tesz ellene a rendszernek csinálnia, hogyan fogják a rendszert használni
- modellezi a rendszer felhasználóit és interakcióit

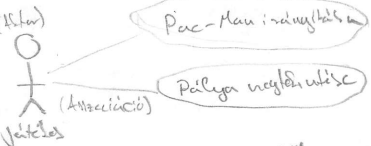

Aktor (actor): - Egy felhasználói szerepkör ami a rendszerrel interakcióba lép
- lehet ember, vagy külső rendszer is

Használati eset (use case): - A felhasználó és a rendszer közötti interakciót reprezentálja a felhasználói szemszögből
- Egy cél s interakciók sorozata az aktor és rendszer között

Asszociáció (association): - összekapcsolja az aktort azzal a use caseel amelyikben részt vesz

Specializáció: • Aktorok közötti: öröklődés (generalization): - a leszármazott az ős egy speciális változata
- a leszármazott mindenben use caseket tudja mint az ős is

• Use Caseek közötti: öröklődés (generalization): - a leszármazott az ős egy speciális változata
- a leszármazott use case pontosítja az ősét öröklődést
-> «extend»: - a kiterjesztő use case néhány ponton növeli a kiterjesztett use case lépéseit meghatározott kiterjesztési pontokon
-> «include»: - a tartalmazó use case egy ponton meghívja a tartalmazott use caset

Rendszer határai (System Boundary Box): - a use case pedig a rendszer határait jelzi
- a rendszer belső részei use caseek nem részei a rendszernek

Csomag (package): célja hierarchia elemek csoportosítása

Aktivitásdiagram (Activity Diagram)

Követelmények → Tervezés → Implementáció → Tesztelés → Átadás → Karbantartás

Az aktivitásdiagramok munkafolyamatok lépéseit ábrázolják grafikusan
A fejlesztők ezt modellezésre használják: - adott use case leírása
- a felhasználó s rendszer közti üzleti vagy munkafolyamat
- egy algoritmus lépései

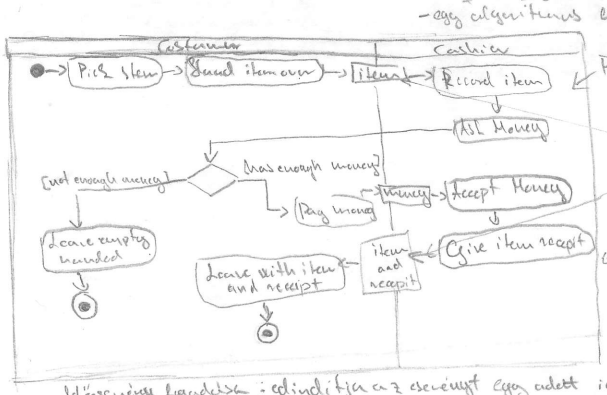

Partíció (partition): - egy felhasználó vagy rendszer egy része egy adott dimenzió mentén
- a sávban lévő aktivitásokat az adott sáv hajtja végre
- a partíciók lehetnek hierarchikusak is

Objektum (object): - az aktivitások által használt adatot reprezentálja

Objektum él (object flow): - adatfolyamot visz át aktivitások között

Hívás aktivitás

Hívás aktivitás (call activity): - meghív egy másik aktivitást
- a meghívott aktivitást egy másik diagram is leírhatja, lehet az aktivitásdiagramnak egyszerűbb ábrázolásmódja

Folyam vége csomópont (flow final node): - csak az adott vezérlési ág fejeződik be, az egész aktivitás nem

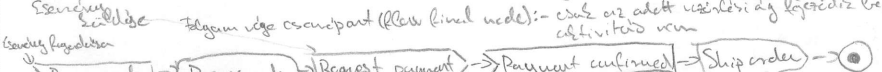

Szerepkör kijelölése

Aktivitásokat jelzések is elindíthatnak
Esemény fogadása (accept event): - megvárja míg az esemény bekövetkezik, majd elindítja a vezérlést
Esemény küldése (send signal): - jelzést küld meghatározott eseményt fogadására alkalmas

Időeseményt fogadása: elindítja az eseményt egy adott időpillanatban

Komponens diagram

Követelmények → Tervezés → Implementáció → Tesztelés → Átadás → Karbantartás

Egy szoftverkomponens a szerepeztési alapegysége, szerződésszerűen specifikált interfészekkel rendelkezik s csak explicit módon függ a környezetétől. Egy szoftverkomponens önállóan telepíthető és használható fel más szerepeztési egységekben történő felhasználásra alkalmas.
A komponensdiagram egy rendszer komponenseit és a közöttük lévő kapcsolatot mutatja.

A összetett komponenst más komponensek implementálják

Telepítési diagram (Deployment Diagram)

Követelmények → Tervezés → Implementáció → Tesztelés → Átadás → Karbantartás

A telepítési diagram a rendszer fizikai architektúráját ábrázolja
A telepítési diagram segítségével a rendszer hardware és szoftware topológiáját is ábrázolhatjuk
A rendszer architektúrájának csomópontjaival (nodes) s a közöttük lévő kommunikációs kapcsolatokkal írjuk le (communication path)
Egy csomópont lehet egy hőgépet reprezentáló erőforrás vagy a szoftverfejlesztési folyamat, vagy pedig a rendszer működése állít elő vagy használ fel, ez egy komponens
megjelenítését is jelentheti, lehet ezek csomópontjaira telepítendő fizikai egységeket is definiálni.
A telepítendő artifactok deploy kapcsolattal is lehet a node-okhoz kapcsolni.

Osztálydiagram (Class Diagram)

Az OO modellek kialakításának szabványos módja, a leggyakrabban használt UML diagram. Az osztálydiagramok szerkezetileg leírják rendszerünk

Az osztálydiagram elemei:
- Osztály (class): • Objektumok leírása viselkedését írja le
  • Viselkedés: Operációk
  • Állapot: Tulajdonságok, értékek
- Interfész (Interface): • publikus operációk halmaza melyek egy adott viselkedést írnak le } lazán mennek összefüggés
  • nem definiál implementációt, egy osztály implementálhatja

Lapcsolatok az elemek közt: • Megvalósítás: Osztály megvalósít interfészt ---▷
• Öröklődés: Osztályok v. interfészek közt ——▷
• Asszociáció: Egy osztályon változást egy másik észlelhet ——→
• Függőség: Egy osztály függhet egy másik osztálytól (pl. ——→ / ——)

Az operációnak s tulajdonságoknak láthatósága: • private (-)
• protected (#)
• public (+)
• package (~)

Operáció példa: + add (left: double, right: double): double
Tulajdonság példa: - name: String [0..1] = null ∈ kezdőértékadás

A statikus tagokat aláhúzással jelöljük.

Az elemek nevükön, jelölés után attributumaikon, operációikon keresztül érhetők el.

A függőség azon a tényen alapul, hogy egy osztályunk használ egy másik osztályt, ekkor az osztály változása befolyásolhatja a függő osztályunk működését. Ilyen pl. egy operáció paramétere, lokális változója, példányosítás.

Az asszociáció nem tűnik el függőségnek akkor, ha egy osztály típusú változót is tartalmaz. Ekkor is asszociáció áll fenn, de ez is függőséget jelent

Hiba: követelmény vagy nem talált meg a tesztelemzésnek vagy specifikációnak.
Szindróma: probléma a programunkban.
Verifikáció: azt ellenőrzi, hogy jól építettük-e a szoftvert.
Validáció: a fejlesztő tesztelemzései megfelelnek-e a megrendelő elvárásainak.
A szoftvertesztelés 7 elve:
1. Jelen lehetőségeink mellett nem tudjuk bizonyítani, hogy nincs hiba a rendszerben
2. Bemutatásos tesztelés lehetetlen feladat
3. Korai tesztelés
4. Hibacsoportosítás megfelelése
5. Féregirtó paradoxon -> a program nem fejlődik tovább a tesztek finomítása nélkül, ezáltal újratervezni a tesztcsomagot
6. A tesztelés függ a környezetétől
7. A hibamentes rendszer illúziója -> nincs hibátlan, ha nem elégíti ki a felhasználói igényeket

A tesztelés területei:
- Tesztfolyamat
- Tesztmenedzsment
- Tesztelemzés
- Minőségbiztosítás
- Tesztmegvalósítás
- Tesztvégrehajtás
- Tesztkiértékelés

Tesztelők: jegyzőkönyvet elemzi:
- Tesztelemző
- Tesztelőjelölt/kezdő tesztelő
- Tesztvezető
- Tesztszkriptet
- Tesztadatot
- Tesztelési környezetet
- Kiválasztja, illetve kialakítja

Rohács rangsorolása:
- 1. Lusta
- 2. Mérgelődő
- 3. Idegesítő
- 4. Szorgos
- 5. Sikeres
- 6. Nagyon sikeres
- 7. Szakértő
- 8. Elkerülhetetlen
- 9. Hibátlan
- 10. Tévedhetetlen

Jövedelem
Idő

Tesztelői erőforrás-gazdálkodás: a tesztelés költségeinek és időigényének tervezése, ütemezése, nyomon követése és irányítása.
Tesztelés: tesztelő által végzett tevékenységek összessége a tesztcélok megvalósítása érdekében.
Tesztelés: technikai szempontból a tesztcélok megvalósítása érdekében végzett tevékenységek összessége.
A tesztelés célja: a hibák megtalálása, a minőség növelése, a bizalom növelése.
A dinamikus tesztelés két típusa: fekete doboz: funkcionális teszt, funkcionalitás tesztelése; fehér doboz: strukturális tesztelés
Sikertelen tesztelés alapelvei: 1. Ha a vállalat nem akarja a hibákat megtalálni, akkor a tesztelők sikertelenek lesznek.
2. Ha a hibák megtalálásán egy vállalat gondolkodás nélkül jutalmazza a tesztelőket, akkor a tesztelők nem fognak jó minőségű tesztet készíteni.
Sikeres tesztelés: olyan tesztelés, amely során a tesztelők megtalálják a hibákat.
Hibakeresés: a hibák okának megkeresése és javítása.
Tesztelés során használt fogalmak: tesztcél, tesztadat, tesztkörnyezet, tesztszkript, tesztelési jegyzőkönyv, tesztelő, tesztelés, tesztelő, tesztelő, tesztelő